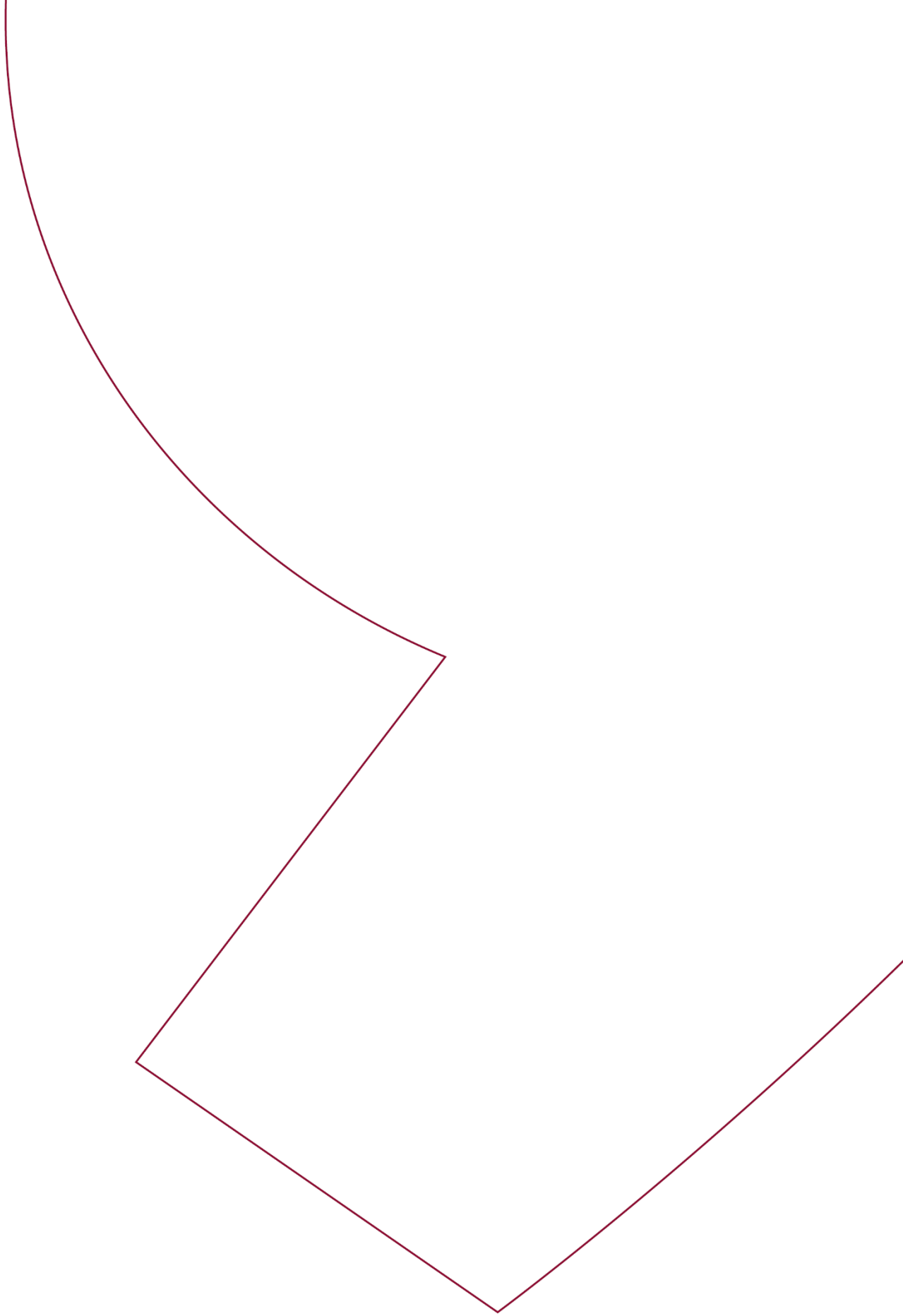

BEOORDELINGSRAPPORT

Instelling met erkenning ITK

hbo-bacheloropleiding
Dans - Musicaltheater
voltijd

Fontys Hogeschool

Sir Winston Churchillaan 273
2288 EA Rijswijk
Postbus 70, 2280 AB Rijswijk
+31 (0)88 998 3140
www.hobeaon.nl
info@hobeaon.com

BEOORDELINGSRAPPORT

Instelling met erkenning ITK

hbo-bacheloropleiding
Dans - Musicaltheater
voltijd

Fontys Hogeschool
Fontys Academy of the Arts (FAA)

ISAT: 34798

Hobéon Certificering & Accreditatie

Datum

1 oktober 2025

Auditpanel

Drs. G.M.R. (Roel) Klaassen MSM- voorzitter

K. (Kirsten) Cools

D. (Danielle) Bouwmeester

R. (Rosalie) Wolting - studentlid

Secretaris

C.F. (Cathelijne) van Oeffelt MSc

INHOUDSOPGAVE

1.	BASISGEGEVENS	1
2.	SAMENVATTING	2
3.	INLEIDING	5
4.	OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN	8
5.	EINDOORDEEL	21
6.	AANBEVELINGEN	22
BIJLAGE I	Scoretabel	23
BIJLAGE II	Programma, werkwijze en beslisregels	24
BIJLAGE III	Lijst geraadpleegde documenten	33
BIJLAGE IV	Panel Samenstelling	34

1. BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLING	Fontys Hogeschool
Status instelling	Bekostigd
Resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	Positief (november 2019)
NAAM OPLEIDING (zoals in RIO)	Dans
Opleidingscode (ISAT)	34798
Onderdeel	Taal en Cultuur
Oriëntatie opleiding	Hbo
Niveau opleiding	Bachelor
Onderzoeksmaster	Nee
Graad en titel	Bachelor of Arts
Aantal studiepunten	240 EC
Afstudeerrichtingen en specialisaties	1. Musicaltheater 2. Dance Arts in Context Specialisation within Dance Arts in Context: 1. Choreography Differentiations within Dance Arts in Context: 1. Contemporary Contemporary Urban
Locatie	Tilburg
Variant	Voltijd
Wettelijke beroepsvereisten	Nee
Onderwijstaal	Nederlands
Werkt de opleiding met leeruitkomsten, en zo ja, in welke varianten van de opleiding?	Nee
Bijzonder kenmerk	Nee
Datum audit / opleidingsbeoordeling	16 en 17 juni 2025
Inleverdatum beoordelingsrapport	1 november 2025

2. SAMENVATTING

De hbo-bacheloropleiding Dans met afstudeerrichting Musicaltheater (hierna: Musicaltheater) van Fontys Academy of the Arts (FAA) in Tilburg is een vierjarige voltijdopleiding. De opleiding leidt studenten op tot veelzijdige musicalperformers die zang, spel en dans op hoog niveau integreren. Afgestudeerden onderscheiden zich als Triple Threat Performers, bekend om hun brede inzetbaarheid, professionaliteit en eigen artistieke identiteit.

Standaard 1. Beoogde leerresultaten

De opleiding Musicaltheater beschikt over een helder profiel waarin de ontwikkeling van veelzijdige *Triple Threat Performers* centraal staat. Afgestudeerden zijn in staat om dans, zang en spel te integreren en tegelijkertijd te creëren, te inspireren en constructief samen te werken binnen een veranderend werkveld. De beoogde leerresultaten zijn gebaseerd op het landelijk beroeps- en opleidingsprofiel Dans (2017) en sluiten inhoudelijk en qua niveau aan bij het hbo-bachelorniveau (NLQF-6). Het panel is van oordeel dat de beoogde leerresultaten een stevig fundament vormen voor het programma en dat zij de veelzijdige professionaliteit van de musicaltheaterperformer adequaat weerspiegelen.

Het panel ziet dat de opleiding intensief samenwerkt met het werkveld en signalen uit de praktijk benut om de opleiding te versterken, bijvoorbeeld door meer aandacht te besteden aan zang en spel. Tegelijkertijd moedigt het panel de opleiding aan om de dialoog met het werkveld structureler te organiseren, bijvoorbeeld via een werkveldadviescommissie. De visie op internationalisering en onderzoek sluit goed aan bij het profiel van de opleiding en is inhoudelijk geïntegreerd in het curriculum. Het panel waardeert in het bijzonder de koppeling van praktijkgericht en theoretisch onderzoek, waarmee studenten worden toegerust om niet alleen uitvoerend, maar ook analyserend en medecreërend te functioneren. Daarmee ziet het panel dat de opleiding haar leerresultaten richting en inhoud geeft.

Het panel komt voor standaard 1 tot het oordeel 'voldoet'.

Standaard 2. Onderwijsleeromgeving

Het curriculum van Musicaltheater is helder opgebouwd, toekomstgericht en sluit goed aan bij de onderwijsvisie van FAA. De drie programmalijnen (artistiek-ambachtelijk, funderend en projecten) bieden studenten een solide basis om zich te ontwikkelen tot veelzijdige *Triple Threat Performers*. Het panel ziet een duidelijke opbouw in complexiteit en zelfstandigheid en constateert dat beroepsauthentieke opdrachten studenten goed voorbereiden op de praktijk. Tegelijkertijd wijst het panel erop dat er in de hoofdfase ruimte is voor meer variatie en actualiteit en dat de toegankelijkheid van de vrije-keuzeruimte verbetering vraagt.

Het docententeam is divers en deskundig en combineert onderwijs met actieve praktijkervaring in het musicalveld. Studenten profiteren van de breedte van het team en van de nauwe betrokkenheid van studieloopbaanbegeleiders gedurende de hele opleiding. Het panel waardeert de reflectieve houding van het team en ziet dat deskundigheidsbevordering structureel is ingebed. Tegelijkertijd benadrukt het panel dat een verdere verduidelijking van organisatorische taken en aanspreekpunten kan bijdragen aan zowel de werkdrukverdeling voor docenten als aan voorspelbaarheid en helderheid voor studenten.

De voorzieningen zijn ruim toereikend en sluiten aan bij de onderwijsvisie. Studenten leren en repeteren in een inspirerende omgeving waarin alle kunstdisciplines samenkomen, en presenteren hun werk regelmatig op externe podia. Ook de begeleiding van studenten is intensief en persoonlijk, waardoor studeerbaarheid en welzijn voldoende gewaarborgd zijn. Het panel spreekt in het bijzonder zijn waardering uit voor de structurele aandacht voor sociale

veiligheid: studenten voelen zich veilig en gefaciliteerd om zich binnen deze intensieve opleiding te ontwikkelen.

Het panel beoordeelt standaard 2 als 'voldoet'.

Standaard 3. Toetsing

Toetsing sluit goed aan bij de onderwijsvisie en het competentiegericht onderwijs van Musicaltheater. Studenten worden via een breed palet aan toetsvormen beoordeeld, met aandacht voor zowel proces als product. Het panel waardeert de beroepsauthenticiteit opzet en de inzet van interne en externe examinatoren, waarmee betrouwbaarheid en validiteit in voldoende mate zijn geborgd. Studenten ervaren de beoordeling bovendien als eerlijk en transparant. Wel merkt het panel op dat de beoordelingsformulieren niet altijd consistent of navolgbaar zijn ingevuld. De opleiding is zich hiervan bewust en zet stappen om de beoordeling verder te formaliseren en samenhang te versterken.

Sinds de vorige accreditatie zijn daarnaast duidelijke verbeteringen doorgevoerd in de inrichting van toetsing en kwaliteitsborging. Om deze ontwikkeling te bestendigen acht het panel het van belang dat ook de examencommissie stevig en onafhankelijk gepositioneerd blijft. De uitvoerende kamer van de commissie kan daarbij nog sterker en onafhankelijker worden neergezet, zodat de kwaliteit van toetsing en het eindniveau ook op de lange termijn overtuigend geborgd blijven. Het panel beveelt daarom aan de architectuur van de examencommissie grondig te evalueren en waar nodig te herzien, zodat onafhankelijkheid, transparantie en distantie beter zijn gewaarborgd.

Het panel komt voor standaard 3 tot het oordeel 'voldoet'.

Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten

Het gerealiseerde eindniveau van de afgestudeerden van Musicaltheater is overtuigend hbo-bachelorwaardig, concludeert het panel na het bekijken van eindwerken van recent afgestudeerden. Studenten tonen zich veelzijdige *Triple Threat Performers* die op hoog artistiek en uitvoerend niveau functioneren en beschikken over een duidelijke eigen signatuur. De schriftelijke en reflectieve onderdelen variëren in kwaliteit, maar laten in alle gevallen voldoende bachelorniveau zien.

Uit gesprekken met het werkveld en alumni blijkt dat afgestudeerden breed inzetbaar zijn, beschikken over een sterke werkethiek en herkenbaar aansluiten bij de visie van de opleiding. Daarmee stelt het panel vast dat de opleiding haar studenten goed voorbereidt op een veelzijdige en dynamische beroepspraktijk in het musicaltheater.

Het panel beoordeelt standaard 4 als 'voldoet'.

Eindoordeel

Gelet op het niveau van de afgestudeerden concludeert het panel dat de opleiding Musicaltheater haar ambities waarmaakt. Studenten ontwikkelen zich tot veelzijdige performers die zang, spel en dans op professioneel niveau integreren en daarbij een eigen artistieke identiteit ontwikkelen en laten zien. Het panel zag een samenhangend programma waarin praktijkervaring, theoretische verdieping en persoonlijke ontwikkeling elkaar versterken. Het sprak met een groot en deskundig docententeam dat nauw verbonden is met het werkveld en studenten intensief begeleidt in hun leerproces. Het panel waardeert de stevige basis die de opleiding biedt en ziet dat afgestudeerden overtuigend functioneren in het brede werkveld van musicaltheater.

Op basis van de bevindingen oordeelt het panel positief en adviseert het de NVAO tot behoud van accreditatie voor de bacheloropleiding Musicaltheater van Fontys Academy of the Arts.

Na instemming van de panelleden is dit rapport vastgesteld door de voorzitter en secretaris op 1 oktober 2025.

3. INLEIDING

Het voorliggende rapport is het resultaat van de beperkte opleidingsbeoordeling van de hbo-bacheloropleiding Dans, afstudeerrichting Musicaltheater (hierna: Musicaltheater) van Fontys Hogeschool. Deze beoordeling is uitgevoerd door middel van een documentanalyse en een locatiebezoek op 16 en 17 juni 2025 door een auditpanel van onafhankelijke deskundigen (zie bijlage IV voor verdere toelichting).

Dit rapport behandelt achtereenvolgens de bevindingen, overwegingen en conclusies van het auditpanel over de betreffende opleiding op vier kwaliteitsstandaarden, gegroepeerd naar 'beoogde leerresultaten', 'onderwijsleeromgeving', 'toetsing' en 'gerealiseerde leerresultaten'. Het auditpanel heeft voor de beoordeling het beoordelingskader (2024) van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (hierna: NVAO) gebruikt.

Fontys Academy of the Arts (FAA)

Fontys Academy of the Arts (FAA) in Tilburg biedt zeventien bachelor- en masteropleidingen aan op het gebied van theater, dans, muziek en beeldende kunst, evenals het lectoraat *Artistic Connective Practices*. Het instituut kent zowel uitvoerende als docerende opleidingen en richt zich op authentieke leerervaringen, nauwe verbinding met het werkveld en ruimte voor individuele leerwegen.

Binnen het ISAT Dans (34798) vallen twee studierichtingen: *Dance Arts in Context* en *Musicaltheater*. Studenten schrijven zich vanaf de start direct in voor een van beide routes, die inhoudelijk en organisatorisch gescheiden zijn en elk een eigen profiel kennen. Waar *Dance Arts in Context* zich richt op hedendaagse danspraktijken en maatschappelijke positionering van de kunstenaar, richt *Musicaltheater* zich op de ontwikkeling van zogenoemde *Triple Threat Performers*, die dans, zang en spel op hoog niveau integreren. Hoewel beide richtingen een gezamenlijk RIO-nummer delen, functioneren zij in de praktijk als afzonderlijke opleidingen, met een eigen curriculum, docenten en professionele oriëntatie. Om deze reden is er gekozen om twee afzonderlijke rapporten voor de eigenstandige richtingen te schrijven.

Fontys vernieuwt haar onderwijs volgens de uitgangspunten van *Talentgericht Onderwijs (TGO)*, waarmee studenten meer regie krijgen over hun leerproces en hun talenten optimaal tot ontwikkeling kunnen brengen. Binnen FAA zijn de docerende opleidingen reeds gestart met deze onderwijsvernieuwing; de uitvoerende opleidingen, waaronder Musicaltheater, volgen vanaf studiejaar 2027-2028. Tot die tijd biedt de opleiding competentiegericht onderwijs.

Karakteristiek van de opleiding

Musicaltheater is een relatief kleine, Nederlandstalige opleiding binnen de FAA, met een gemaximeerde instroom. Het curriculum richt zich op dans, zang en spel en leidt studenten op tot performers die verschillende rollen en posities in een productie zelfstandig en flexibel kunnen vervullen. Het profiel benadrukt de combinatie van artistieke kwaliteit en inzetbaarheid binnen het musicalwerkveld. Studenten ontwikkelen zowel hun technische vaardigheden als hun vermogen om een personage te onderzoeken, artistiek vorm te geven en in te bedden in een ensemble of (bij)rol. Het programma bereidt hen voor op uiteenlopende posities binnen een productie, variërend van ensemble- en swingrollen tot hoofdrollen. Daarbij leren studenten flexibel te schakelen tussen verschillende tracks en understudy-posities.

De opleiding onderhoudt een nauwe samenwerking met Muziektheater (ISAT Muziek). Onderwijs wordt deels gezamenlijk aangeboden en er is sprake van gedeelde docenten, organisatie en studieleiding. De curricula en studentenprofielen van Muziek- en Musicaltheater zijn de afgelopen jaren steeds dichter naar elkaar toegegroeid. Om die reden heeft de directie van FAA besloten beide opleidingen per studiejaar 2027-2028 te fuseren tot één nieuwe

afstudeerrichting *Musicaltheatre* onder ISAT Muziek. Deze zal een talentgericht curriculum aanbieden, gericht op de ontwikkeling van *Triple Threat Performers*. Voor de huidige studenten heeft dit besluit geen gevolgen.

Ontwikkelingen sinds de vorige accreditatie

Het auditpanel dat in 2019 de vorige visitatie uitvoerde, beoordeelde de bacheloropleiding Musicaltheater op alle standaarden van het Beperkte Opleidingskader zoals opgesteld door de NVAO in 2018, als 'voldoet'. Het panel noemde destijds een aantal concrete verbeterpunten, waarmee de opleiding aan de slag is gegaan. Het huidige auditpanel (2025) is van mening dat de opleiding de aanbevelingen voldoende heeft opgevolgd. Onderstaande tabel geeft de acties die de opleiding heeft ondernomen ten aanzien van de aanbeveling uit 2019 weer.

Aanbeveling 2019	Opvolging
De auditcommissie raadt de opleiding aan de versterking van de leerlijn onderzoekend vermogen nauwkeurig te monitoren en voortvarend te implementeren. Hiertoe kan ook een verzwaring van de theoretische kennisbasis bijdragen. Dat het werkveld expliciet aangeeft hier geen behoefte aan te hebben, is voor de auditcommissie niet doorslaggevend.	Sinds de vorige accreditatie heeft de opleiding het theorieprogramma en de onderzoekslijn herzien, mede op basis van een vergelijking met internationale opleidingen en ontwikkelingen in het werkveld. Twee gespecialiseerde docenten, waaronder een gepromoveerde op het onderwerp musical, zijn aangesteld om deze lijn te ontwikkelen en implementeren. Daarnaast is de muziektheoretische basis versterkt door het aantal contacturen solfège in het eerste jaar uit te breiden.
De examencommissie is volgens het panel toe aan de stap om meer op meta-niveau te functioneren, bijvoorbeeld in het sterker protocolleren van steekproeven uit eindwerk. De auditoren raden de examencommissie aan de uitvoerende kamers wat meer distantie van de eigen opleiding te geven en de beleidskamer wat dichter op de onderwijspraktijk te plaatsen.	De examencommissie heeft naar aanleiding van de aanbeveling haar werkwijze aangepast. Leden wonen bij andere opleidingen eindpresentaties bij om de borging van procedures te toetsen, waarbij zij gebruikmaken van een format met aandachtspunten. De commissie ziet het niet als haar taak om het niveau van afstuderen inhoudelijk vast te stellen, maar om dit via procedures te borgen. Steekproeven en advies over toetsgerelateerde onderwerpen zijn belegd bij de toetscommissie (zie verder Standaard 3).
Tot slot adviseert het auditpanel de aspecten internationalisering en liedinterpretatie verder te versterken en het functioneren van het vrijekeuzeprogramma van de opleiding te optimaliseren.	Internationalisering De opleiding heeft de internationale samenwerking uitgebreid, met name met Belgische partners en het Duitse werkveld. Dit leidt tot workshops,

	audities en een goede doorstroom van afgestudeerden naar het buitenland. De instroom van internationale studenten blijft beperkt en vereist beheersing van het Nederlands. Liedinterpretatie Liedinterpretatie is sinds de vorige accreditatie stevig ingebed in de eerste drie studiejaren en wordt door studenten en docenten als duidelijke meerwaarde ervaren. Vrijekeuzeprogramma Studenten hebben in jaar twee en drie 15 EC vrije ruimte, georganiseerd door het FAA Free Choice Team. De opleiding faciliteert aanvullende projecten en audities, wat de inzetbaarheid van de vrijeruimte vergroot.
--	--

In onderstaande hoofdstukken beschrijft het auditpanel zijn bevindingen met betrekking tot de standaarden 1 t/m 4 van het Beoordelingskader voor een instelling met ITK.

4. OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN

4.1. Beoogde leerresultaten

Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten beschrijven aantoonbaar het niveau (associate degree, bachelor of master) zoals gedefinieerd in het Nederlands kwalificatieraamwerk en de oriëntatie (hbo of wo) van de opleiding. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die vanuit het regionale, het nationale en het internationale perspectief door het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding. Voor zover van toepassing zijn de beoogde leerresultaten tevens in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving.

Bevindingen

Eindkwalificaties en beroepsprofiel

De hbo- bacheloropleiding Dans met afstudeerrichting Musicaltheater (hierna ook: MTH) van Fontys Academy of the Arts (FAA) leidt studenten op tot zogenoemde *Triple Threat Performers*: veelzijdige performers die dans, zang en spel op hoog niveau integreren. De opleiding heeft als visie om performers op te leiden die niet alleen overtuigend kunnen uitvoeren, maar ook in staat zijn te creëren, te inspireren en constructief samen te werken met *creatives* en collega's. Afgestudeerden beschikken over een open blik, brede competenties en de vaardigheden om hun carrière op een duurzame en artistiek betrokken wijze vorm te geven binnen het veranderende werkveld van de podiumkunsten.

De beoogde leerresultaten zijn gebaseerd op het landelijk beroeps- en opleidingsprofiel Dans (2017), dat is opgesteld door het Netwerk Dans (NWD) en gevalideerd door vertegenwoordigers uit het werkveld. Dit profiel beschrijft zeven competenties die gezamenlijk het opleidingscompetentieprofiel vormen:

Competentie	Definitie
Creërend vermogen	De afgestudeerde is in staat om vanuit een eigen artistieke visie betekenis te geven aan musicaltheater.
Ambachtelijk vermogen	De afgestudeerde past brede instrumentele vaardigheden en kennis vakmatig toe in diens werk.
Onderzoekend en reflectief vermogen	De afgestudeerde komt door onderzoek en reflectie tot inzicht en kennis voor diens functioneren als professional en kan deze inzetten in artistieke en maatschappelijke context.
Vermogen tot groei en vernieuwing	De afgestudeerde kan diens kunstenaarschap en werkwijze blijvend ontwikkelen en verdiepen en levert hierdoor een bijdrage aan de ontwikkeling van het vakgebied en de maatschappij.
Ondernemend en organiserend vermogen	De afgestudeerde kan diens ambities effectief vormgeven in een interdisciplinair en (inter)nationaal werkveld.

Communicatief vermogen	De afgestudeerde is in staat tot effectieve interactie binnen uiteenlopende beroepscontexten.
Vermogen tot samenwerking	De afgestudeerde draagt vanuit diens functie constructief bij aan de totstandkoming van een artistiek product of proces.

De competenties zijn nader uitgewerkt in prestatie-indicatoren die per studieonderdeel zijn vastgelegd. Daarmee maakt de opleiding inzichtelijk hoe studenten de beoogde leerresultaten stapsgewijs ontwikkelen en op eindniveau bereiken. Musicaltheater wordt bovendien expliciet als uitstroomprofiel beschreven in het landelijk beroeps- en opleidingsprofiel, waarmee de specifieke positie van de opleiding binnen het hbo-dansveld is erkend. Het panel stelt op basis van bekeken documentatie en matrices vast dat de opleiding de competenties verbonden zijn met de Dublin-descriptoren en het NLQF-6.

Betrokkenheid werkveld

De opleiding onderhoudt intensieve contacten met producenten, casting agencies, gastregisseurs, choreografen en gastdocenten uit binnen- en buitenland. Deze professionals brengen actuele inzichten en verwachtingen in het programma, waardoor studenten worden voorbereid op de meest recente ontwikkelingen in het musicaltheater. Via stages en contacten met stagebedrijven ontvangt de opleiding structureel feedback over studenten en alumni. Deze terugkoppeling wordt actief gebruikt voor doorontwikkeling van het curriculum. Zo heeft de opleiding het aantal lessen in spel en liedinterpretatie uitgebreid en de selectiecriteria voor zang aangescherpt. Daarmee laat de opleiding zien dat zij signalen uit het werkveld vertaalt naar concrete verbeteringen. In het gesprek met partners uit het werkveld werd duidelijk dat zowel de opleiding als het werkveld de meerwaarde zien van een meer structurele samenwerking, bijvoorbeeld via een werkveldadviescommissie. Het panel moedigt dit initiatief aan.

Visie op internationalisering

De opleiding Musicaltheater leidt primair op voor de Nederlandse musicalmarkt, die sterk verbonden is met het bredere internationale werkveld. De opleiding ziet internationalisering daarom niet als een doel op zich, maar als een verrijking van het curriculum en een noodzakelijke voorbereiding op een beroepspraktijk die steeds vaker grensoverschrijdend functioneert. Door samen te werken met buitenlandse partners en professionals, krijgen studenten zicht op internationale trends en werkwijzen die ook hun weerslag hebben op de Nederlandse musicalpraktijk. Het panel constateert dat deze visie in de leerdoelen is verankerd en dat studenten worden toegerust om als musicaltheaterperformer te opereren in een nationale context die onlosmakelijk verbonden is met internationale invloeden.

Visie op onderzoekend vermogen

De opleiding ziet onderzoekend vermogen als essentieel om studenten op te leiden tot zelfstandige musicaltheaterperformers die een script, verhaallijn, personages of stijl kunnen analyseren en op basis daarvan verschillende opties kunnen aandragen voor regisseurs en choreografen. Deze praktijkgerichte onderzoekshouding wordt gecombineerd met theoretisch onderzoek en vaardigheden die breed inzetbaar zijn in het werkveld. Studenten ontwikkelen een onderzoekende houding die hen in staat stelt zelfstandig te analyseren, te reflecteren en artistieke keuzes te onderbouwen. Het panel ziet dat deze onderzoeksattitude afgestudeerden toerust om op hbo-niveau te functioneren in een beroepspraktijk, waarin zij niet alleen uitvoerend, maar ook meedenkend en medecreërend kunnen optreden. De verbinding van praktijkgericht en theoretisch onderzoek vindt het panel overtuigend en passend bij het profiel van de opleiding.

Weging en Oordeel - Voldoet

Het panel beoordeelt standaard 1 als 'voldoet'. De opleiding Musicaltheater beschikt over een helder profiel waarin de ontwikkeling van veelzijdige *Triple Threat Performers* centraal staat. Afgestudeerden zijn in staat om dans, zang en spel te integreren en tegelijkertijd te creëren, te inspireren en constructief samen te werken binnen een veranderend werkveld. De beoogde leerresultaten zijn gebaseerd op het landelijk beroeps- en opleidingsprofiel Dans (2017) en sluiten inhoudelijk en qua niveau aan bij het hbo-bachelorniveau (NLQF-6). Het panel is van oordeel dat de beoogde leerresultaten een stevig fundament vormen voor het programma en dat zij de veelzijdige professionaliteit van de musicaltheaterperformer adequaat weerspiegelen.

Het panel ziet dat de opleiding intensief samenwerkt met het werkveld en signalen uit de praktijk benut om de opleiding te versterken, bijvoorbeeld door meer aandacht te besteden aan zang en spel. Tegelijkertijd moedigt het panel de opleiding aan om de dialoog met het werkveld structureler te organiseren, bijvoorbeeld via een werkveldadviescommissie. De visie op internationalisering en onderzoek sluit goed aan bij het profiel van de opleiding en is inhoudelijk geïntegreerd in het curriculum. Het panel waardeert in het bijzonder de koppeling van praktijkgericht en theoretisch onderzoek, waarmee studenten worden toegerust om niet alleen uitvoerend, maar ook analyserend en medecreërend te functioneren. Daarmee ziet het panel dat de opleiding haar leerresultaten richting en inhoud geeft.

4.2. Onderwijsleeromgeving

Standaard 2: Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma. Hierbij wordt rekening gehouden met de diversiteit van de toegelaten studenten. De docenten zijn zowel inhoudelijk als didactisch voldoende deskundig om de opleiding te verzorgen en geven begeleiding. De onderwijsleeromgeving bevordert dat studenten op actieve wijze deelnemen aan de vormgeving van het eigen leerproces (*student-centred*).

Indien het onderwijs in een andere taal dan het Nederlands wordt verzorgd, motiveert de opleiding deze keuze. Dit geldt ook indien de opleiding een anderstalige opleidingsnaam hanteert. Docenten beschikken over voldoende beheersing van de taal waarin zij doceren.

Voorzieningen worden niet beoordeeld, tenzij deze specifiek voor de betreffende opleiding zijn getroffen.

Bevindingen

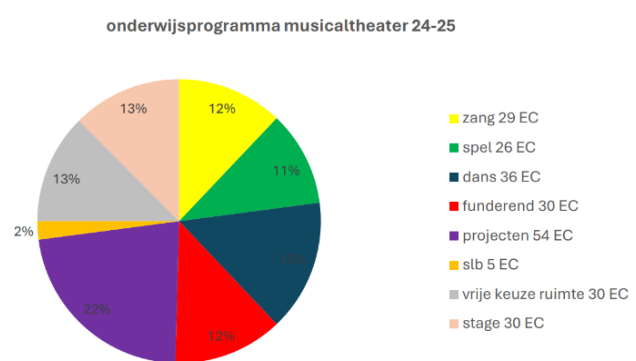
Visie op onderwijs

De onderwijsvisie van FAA is toegespitst op talentgericht en beroepsauthentiek leren. Studenten worden uitgedaagd hun persoonlijke talenten en ambities te ontwikkelen binnen een leeromgeving die nauw verbonden is met de professionele praktijk. Voor Musicaltheater betekent dit dat de opleiding studenten opleidt tot veelzijdige *Triple Threat Performers* die dans, zang en spel op hoog niveau integreren. Het onderwijs is sociaal-constructivistisch ingericht: studenten leren in interactie met docenten, medestudenten en professionals en geven betekenis aan hun ervaringen door reflectie en toepassing in authentieke beroepssituaties. Daarmee bereidt de opleiding studenten voor op een werkveld dat hoge eisen stelt aan vakmanschap, flexibiliteit en samenwerking.

I. Programma

Opbouw, inhoud en samenhang

Musicaltheater biedt een vierjarige voltijd bachelorprogramma van 240 EC. Het programma is opgebouwd rond drie hoofdlijnen: artistiek-ambachtelijke vakken (dans, zang en spel), funderende vakken (theorie, analyse en onderzoek) en projecten (integratie en toepassing in voorstellingen). Daarnaast bestaat 30 EC vrije ruimte, waarin studenten zich verdiepend of verbredend kunnen ontwikkelen. Het panel constateert dat de opbouw coherent en toekomstgericht is en dat studenten stapsgewijs toewerken naar het niveau van zelfstandig musicaltheaterperformer.

Hoofdlijnen van het programma:

- **Artistiek-ambachtelijke vakken**

Deze programmalijn vormt de kern van de opleiding. Studenten ontwikkelen technische en expressieve vaardigheden in dans, zang en spel, waarbij de integratie

van deze disciplines centraal staat. Vanaf het derde jaar komen deze disciplines samen in beroepskenmerkende situaties, zoals de modules *Song & Dance* en *Song & Scene*.

- **Funderende vakken**

In deze lijn verwerven studenten theoretische kennis en onderzoeksvaardigheden die hun artistiek handelen onderbouwen. Vakken als dramaturgie, cultuurgeschiedenis, toegepaste anatomie en solfège geven studenten het kader om rollen en producties te analyseren en gefundeerde keuzes te maken.

- **Projecten en stage**

In projecten passen studenten hun vaardigheden integraal toe in voorstellingen. Elk studiejaar wordt afgesloten met een presentatie of productie. Het vierde jaar bestaat grotendeels uit stage, waarin studenten zelfstandig functioneren in het professionele veld en zo hun netwerk opbouwen.

De horizontale samenhang is geborgd door de verbinding van kennis, vaardigheden en praktijk binnen ieder studiejaar. Verticaal ziet het panel een duidelijke opbouw in complexiteit en zelfstandigheid: in de propedeuse staat de basis in zang, spel en dans centraal; in de hoofdfase volgt verdieping en integratie; in de afstudeerfase ligt de nadruk op professionele positionering en zelfstandigheid in het werkveld. De vrije keuzeruimte in jaar drie biedt studenten de kans om zich te verbreden of te verdiepen. Het panel merkte tijdens het gesprek met studenten echter op dat organisatorische knelpunten ervoor zorgen dat de vrije-keuzeruimte nog niet ten volle wordt benut. Door de huidige opzet van het programma is de vrije-keuzeruimte voor studenten lastig in te passen, waardoor zij dit als een belemmering ervaren. Het panel adviseert de opleiding hierbij lering te trekken uit de organisatie van de vrije ruimte bij de hbo-bacheloropleiding Docent Dans, zodat studenten meer ruimte ervaren voor eigen keuzes en verdieping.

Het programma kent een breed scala aan lessen waarin zang, spel en dans geïntegreerd worden aangeboden. Studenten werken in zanglessen aan stemtechniek, interpretatie en repertoire dat varieert van klassiek tot hedendaags musicaltheater. In spellessen staat het ontwikkelen van personages en het geloofwaardig verbeelden van emoties en dialogen centraal. Danslessen bestrijken stijlen die in het musicaltheater gangbaar zijn, zoals jazz, tap, klassiek ballet en moderne dans, aangevuld met specifieke vaardigheden die aansluiten bij actuele producties, bijvoorbeeld dansen op hakken in de productie *Kinky Boots*. In modules als *Song & Dance* en *Song & Scene* worden deze disciplines samengebracht, waarbij studenten choreografieën uitvoeren terwijl zij meerstemmig zingen en in hun rol betekenis geven aan het geheel.

Het panel is van mening dat het curriculum een stevige basis legt voor de ontwikkeling van veelzijdige performers. Het panel ziet bovendien dat beroepsauthentieke opdrachten studenten goed voorbereiden op de praktijk. De keuze om naast dans ook zang en spel sterk te positioneren vindt het panel passend bij de veranderende arbeidsmarkt, waarin brede inzetbaarheid en de rol van swing en *understudy* steeds belangrijker worden. Tegelijkertijd benadrukt het panel dat de danscomponent stevig verankerd moet blijven, zodat studenten ook hierin een professioneel niveau bereiken.

Internationale dimensie

De opleiding Musicaltheater richt zich primair op de Nederlandse musicalmarkt, maar geeft studenten tegelijk een brede internationale en interculturele oriëntatie mee. Gastdocenten, regisseurs en choreografen uit het (inter)nationale musicalveld brengen actuele trends en werkwijzen de opleiding in, zoals audities en workshops verzorgd door Stage Entertainment Duitsland of ZAV Künstlervermittlung. Studenten werken daarbij met uiteenlopende repertoires en stijlen: van klassiek Broadway tot hedendaagse producties waarin pop- en rockmuziek centraal staan. Ook via stages doen studenten ervaring op in diverse culturele

contexten, in Nederland en daarbuiten. Het panel waardeert dat deze internationale en interculturele dimensies op een vanzelfsprekende manier in het curriculum zijn geïntegreerd en dat studenten leren functioneren in een werkveld dat nationaal geworteld is, maar onlosmakelijk verbonden blijft met internationale en interculturele invloeden.

Onderzoek

Onderzoek vormt een integraal onderdeel van de opleiding Musicaltheater en is verweven in het volledige curriculum. Het onderzoekend vermogen van studenten wordt zowel in praktijkvakken als in theoretische vakken ontwikkeld. In lessen zoals *Onderzoeksvaardigheden* en *Dramaturgie* leren studenten hun praktijkervaring te analyseren en te onderbouwen. Tegelijkertijd maken onderzoeksprocessen ook op impliciete wijze deel uit van het dagelijkse artistieke en ambachtelijke studietraject. Studenten leren hun rolopvatting, bewegingsstijl en interpretatie steeds te onderbouwen en te bevragen, waardoor zij niet alleen uitvoerders zijn, maar ook zelf bijdragen aan de artistieke ontwikkeling van producties.

Naast het curriculum stimuleert de opleiding onderzoek en dialoog over musicaltheater door extra activiteiten, zoals de Muziek- en Musicaltheater Cafés met producenten, regisseurs, belangenorganisaties en alumni. Ook dragen docenten actief bij aan de emancipatie van het musicalgenre via publicaties en bijdragen aan vakbladen, waarvan de opbrengsten terugvloeien naar het onderwijs.

Toelating en instroom

Jaarlijks doen ruim 400 kandidaten auditie voor Musicaltheater, Muziektheater en de vooropleiding. Vanwege de instroombeperking zijn er slechts 12 tot 14 plaatsen beschikbaar voor Musicaltheater. De selectie bestaat uit drie rondes waarin zang, dans en spel afzonderlijk en in samenhang worden beoordeeld, aangevuld met muziektheorie en een motivatiegesprek. De opleiding onderhoudt intensieve contacten met vooropleidingen in Nederland en België (zoals het Valuas-college in Venlo en Kunsthumaniora Antwerpen) en bouwt zo aan een sterke instroomketen. Het panel waardeert de zorgvuldige en meerlagige selectieprocedure en ziet dat deze leidt tot gemotiveerde en getalenteerde studenten.

Begeleiding en studeerbaarheid

Elke student krijgt vanaf het eerste jaar een studieloopbaanbegeleider toegewezen die de studievoortgang en het welzijn nauwgezet volgt. Naast individuele gesprekken zijn er groepsessies waarin thema's als persoonlijke ontwikkeling, vitaliteit en sociale veiligheid centraal staan. Studenten ervaren de begeleiding als intensief en betrokken, mede door de kleinschalige jaargroepen. De opleiding maakt daarbij gebruik van Progress en Gradework, waardoor zowel docenten als studenten inzicht hebben in studievoortgang en toetsresultaten. Het panel spreekt zijn waardering uit voor de uitgebreide begeleiding en ziet dat studenten zich gezien en ondersteund voelen in hun leerproces.

De opleiding werkt bovendien aan verbetering van de studeerbaarheid door roosters te herstructureren en de studiebelasting beter te spreiden. Studenten gaven tijdens de visitatie aan dat met name het eerste studiejaar soms intensief is, maar zien dat de opleiding concrete maatregelen neemt om dit te verbeteren. Het panel concludeert dat de studeerbaarheid in voldoende mate gewaarborgd is en waardeert de open houding van de opleiding om hierin samen met studenten te blijven zoeken naar balans.

Studentenwelzijn en sociale veiligheid

De opleiding Musicaltheater besteedt systematisch aandacht aan sociale veiligheid en het welzijn van studenten. Dit wordt structureel gemonitord via enquêtes. Daarnaast vormen gesprekken met docenten en studenten, het bespreken van thema's op teamdagen en gerichte bijscholing een belangrijk onderdeel van de aanpak. Zo volgen de docenten Spel

trainingen in het werken met intieme scènes onder begeleiding van een intimiteitscoördinator en krijgen ook tweedejaarsstudenten sessies rond het veilig en professioneel weergeven van intimiteit in theaterproducties. De studieleider volgt daarnaast, samen met het FAA-management, scholing op het gebied van transactioneel leiderschap en sociale veiligheid.

Het panel spreekt een groot compliment uit over de wijze waarop de opleiding (en FAA) dit thema benadert. Studentenwelzijn en sociale veiligheid zijn zowel op strategisch niveau als in de dagelijkse praktijk stevig verankerd. Studenten ervaren dat zij zich in een veilige leeromgeving kunnen ontwikkelen en voelen zich gefaciliteerd om eventuele zorgen te bespreken. Het panel waardeert de transparante en proactieve houding van het team en ziet dat dit past bij de aard van het musicaltheateronderwijs, waar intensieve fysieke en emotionele interactie een vanzelfsprekend onderdeel van het leerproces vormt. Dat er altijd situaties kunnen ontstaan, is inherent aan dit type onderwijs, maar het panel ziet dat de opleiding hiermee zorgvuldig omgaat.

II. Docententeam

Het docententeam van Musicaltheater bestaat uit circa 45 docenten, samen goed voor 12,4 fte. Docenten zijn verdeeld onder de vakgroepen: Dans, Spel, Zang, Muziek en Funderende Vakken. De vaste kern wordt aangevuld met specialisten uit andere FAA-opleidingen en gastdocenten uit het nationale en internationale musicalveld. Alle docenten zijn inhoudelijk en didactisch gekwalificeerd: velen combineren hun onderwijs met een actieve beroepspraktijk. Het panel waardeert dat de deskundigheid van het team breed is en dat actuele ontwikkelingen uit het werkveld zichtbaar doorwerken in het onderwijs. Deskundigheidsbevordering is structureel verankerd. Alle vaste docenten behalen de Basiskwalificatie Onderwijs (BKO) en worden door de opleiding gefaciliteerd in scholing en het actueel houden van hun beroepspraktijk.

Docenten vervullen verschillende rollen: de meeste werken als vakspecialist in zang, spel of dans, terwijl drie vaste docenten als studieloopbaanbegeleider studenten gedurende hun hele studie coachen. Gastdocenten worden zorgvuldig geselecteerd op expertise en praktijkervaring en kunnen door de examencommissie worden aangewezen als examinator.

Het panel sprak met een betrokken en divers samengesteld team dat zichtbaar verbonden is met de visie van de opleiding. Studenten profiteren van de grootte en breedte van het team, doordat zij les krijgen van verschillende experts die elk een eigen perspectief inbrengen. Tegelijkertijd merkt het panel dat de werkdruk voor docenten mede wordt beïnvloed door organisatorische onduidelijkheid en communicatie. Een heldere verdeling van taken en verantwoordelijkheden binnen het team zal volgens het panel bijdragen aan een betere balans in de werkbelasting. Studenten profiteren hiervan doordat voor hen voorspelbaarder en duidelijker wordt bij wie zij met specifieke vragen terecht kunnen. Het panel moedigt de opleiding aan deze structuren verder te versterken.

III. Opleidingsspecifieke voorzieningen

Musicaltheater huisvest zich in het kunstcluster van Fontys Academy of the Arts in Tilburg, midden in het stadscentrum en naast de concertzaal en schouwburg. Studenten werken in een inspirerende omgeving waarin alle kunstdisciplines samenkomen. Dit bevordert interdisciplinariteit en geeft studenten de mogelijkheid om buiten hun eigen domein te leren en samen te werken. De academie beschikt over dansstudio's, theaterzalen en oefenruimtes voor zang en muziek, die het onderwijs in zijn volle breedte ondersteunen: van technische training en zanglessen tot repetities en voorstellingen.

Daarnaast maakt de opleiding gebruik van externe podia zoals Factorium, Theaters Tilburg en het Cultureel Centrum Jan van Besouw in Goirle. Hier presenteren studenten hun werk in een professionele setting en ervaren zij de dynamiek van een theatercontext buiten de school.

Digitale voorzieningen als Canvas, Gradework en Progress geven studenten overzicht over hun leerproces en studievoortgang. Daarnaast ondersteunt het SportMedisch Centrum hen in het omgaan met fysieke belasting.

Het panel is van mening dat de opleidingsspecifieke voorzieningen goed aansluiten bij de onderwijsvisie en de studenten een rijke en betekenisvolle leeromgeving bieden. Deze omgeving stelt hen in staat om zich fysiek, artistiek en professioneel te ontwikkelen en bereidt hen voor op het werkveld van musicaltheater.

Weging en Oordeel – Voldoet

Het panel beoordeelt standaard 2 als 'voldoet'. Het curriculum van Musicaltheater is helder opgebouwd, toekomstgericht en sluit goed aan bij de onderwijsvisie van FAA. De drie programmaliijnen (artistiek-ambachtelijk, funderend en projecten) bieden studenten een solide basis om zich te ontwikkelen tot veelzijdige *Triple Threat Performers*. Het panel ziet een duidelijke opbouw in complexiteit en zelfstandigheid en constateert dat beroepsauthentieke opdrachten studenten goed voorbereiden op de praktijk. Tegelijkertijd wijst het panel erop dat de toegankelijkheid van de vrije-keuzeruimte verbetering vraagt.

Het docententeam is divers en deskundig en combineert onderwijs met actieve praktijkervaring in het musicalveld. Studenten profiteren van de breedte van het team en van de nauwe betrokkenheid van studieloopbaanbegeleiders gedurende de hele opleiding. Het panel waardeert de reflectieve houding van het team en ziet dat deskundigheidsbevordering structureel is ingebed. Tegelijkertijd benadrukt het panel dat een verdere verduidelijking van organisatorische taken en aanspreekpunten kan bijdragen aan zowel de werkdrukverdeling voor docenten als aan voorspelbaarheid en helderheid voor studenten.

De voorzieningen zijn ruim toereikend en sluiten aan bij de onderwijsvisie. Studenten leren en repeteren in een inspirerende omgeving waarin alle kunstdisciplines samenkomen, en presenteren hun werk regelmatig op externe podia. Ook de begeleiding van studenten is intensief en persoonlijk, waardoor studeerbaarheid en welzijn voldoende gewaarborgd zijn. Het panel spreekt in het bijzonder zijn waardering uit voor de structurele aandacht voor sociale veiligheid: studenten voelen zich veilig en gefaciliteerd om zich binnen deze intensieve opleiding te ontwikkelen.

4.3. Toetsing

Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Toelichting NVAO: De beoordeling is valide, betrouwbaar en voldoende onafhankelijk. De eisen zijn helder voor de studenten. De kwaliteit van de tentaminering en examinering wordt voldoende gewaarborgd en voldoet aan de wettelijke deugdelijkheidsvereisten. De toetsen ondersteunen het eigen leerproces van de student. De examencommissie oefent haar wettelijke taken en bevoegdheden uit.

Bevindingen

Systeem van toetsen en beoordelen

De toetsing binnen Musicaltheater sluit aan bij de constructivistische visie en het competentiegericht onderwijs van de opleiding. Toetsing wordt beschouwd als integraal onderdeel van het leerproces en omvat zowel proces als product. Studenten worden op uiteenlopende manieren beoordeeld: van vaardigheidstoetsen en schriftelijke opdrachten tot portfolio-assessments en voorstellingen, waarbij authenticiteit en beroepspraktijk centraal staan. Het panel ziet dat de opleiding hiermee een breed palet aan toetsvormen inzet, passend bij het opleiden van *Triple Threat Performers*. De koppeling van proces- en productbeoordeling, zoals bij het afstudeeronderdeel Eigen Werk (met een coach voor het proces en interne en externe examinatoren voor het product), vindt het panel een sterk voorbeeld van de wijze waarop de opleiding toetsing inricht.

De beoordelingscriteria zijn vastgelegd in de studiegids en de Onderwijs- en Examenregeling en worden voorafgaand aan de toetsing aan studenten gecommuniceerd. Studenten geven aan zich eerlijk en consistent beoordeeld te voelen. Betrouwbaarheid wordt gewaarborgd door het vier-ogenprincipe en het inzetten van interne en externe beoordelaars bij uitvoerende toetsen en afstudeeronderdelen. Het panel constateert dat de validiteit is geborgd door het beroepsauthentieke karakter van de toetsen en waardeert dat studenten getoetst worden in reële beroepssituaties. Tegelijkertijd merkt het panel dat beoordelingsformulieren niet altijd eenduidig of navolgbaar zijn ingevuld, waardoor soms een gefragmenteerd beeld ontstaat. Het panel adviseert om de formulieren verder te uniformeren en beter af te stemmen op de gewenste holistische beoordeling.

Feedback en reflectie

Naast summatieve toetsen kent het programma veel formatieve toetsmomenten, zoals toonmomenten, reflectiegesprekken en feedbackweken. Studenten waarderen de ontwikkelingsgerichte feedback, die hen houvast biedt voor vervolgstappen. Het panel merkt echter op dat feedback veelal mondeling wordt gegeven en dat de documentatie hiervan consistenter kan, zodat studenten feedback ook op langere termijn kunnen benutten. In lijn met de invoering van Talentgericht Onderwijs (TGO) en programmatisch toetsen ziet het panel daarom kansen om de feedbackgeletterdheid van docenten verder te versterken en feedback structureel vast te leggen.

Hoewel de feedback doorgaans rijk en ontwikkelingsgericht is, ondersteunt de huidige opzet van de formulieren onvoldoende het creëren van een integraal en holistisch beeld van de student. Hierdoor ontstaat soms een gefragmenteerde indruk van prestaties. Studenten geven bovendien aan dat zij de mondelinge feedback als zeer waardevol ervaren, maar dat deze niet altijd schriftelijk wordt vastgelegd. Daardoor is het voor hen niet altijd mogelijk om feedback na te lezen of om deze te benutten voor het formuleren van nieuwe persoonlijke ontwikkeldoelen. Ook wordt de ontwikkeling van studenten door de jaren heen hierdoor minder goed traceerbaar. In de gesprekken die het panel voerde met examinatoren werd het beoordelingsproces nader toegelicht. Het panel waardeert dat de opleiding zich hiervan

bewust is en al stappen zet om de beoordeling te formaliseren en meer samenhang in de documentatie te brengen.

Kwaliteitsborging

De kwaliteitsborging van toetsing en beoordeling binnen FAA is belegd bij de toetscommissie en de examencommissie. De toetscommissie bewaakt de kwaliteit van procedures en doet voorstellen tot verbetering, zoals recent bij de beoordelingsprocedure voor het Eigen Werk (zie verderop). De examencommissie is op academieniveau georganiseerd en bestaat uit een beleidskamer en drie uitvoerende kamers. In de beleidskamer hebben de voorzitters van de uitvoerende kamers zitting, aangevuld met een onafhankelijk extern lid met expertise in toetsing en examinering. De beleidskamer stelt beleid vast en adviseert het management over kwaliteitsborging. De uitvoerende kamers zijn verantwoordelijk voor de uitvoering op opleidingsniveau; elke opleiding levert hiervoor ten minste één lid, dat tevens examinerator is. Musicaltheater valt onder de uitvoerende kamer Theatre & Dance, samen met Dance Arts in Context, waardoor kennisdeling en gezamenlijke kwaliteitsbewaking plaatsvinden.

Het panel constateert dat dit systeem zorgt voor structuur en korte lijnen tussen opleidingen en academie. Het panel waardeert de verbeteringen die sinds de vorige accreditatie zijn doorgevoerd. Tegelijkertijd benadrukt het panel dat verdere versterking van onafhankelijkheid van de examencommissie en transparantie noodzakelijk is, met name omdat leden van de uitvoerende kamers ook docenten en examinatoren zijn. Het panel beveelt daarom aan om de architectuur van de examencommissie grondig te evalueren, zodat deze in de toekomst met voldoende distantie en zekerheid kan toezien op de kwaliteit van toetsing en het gerealiseerde eindniveau. Het panel waardeert dat FAA en de opleiding hierin reeds stappen hebben gezet, maar adviseert om dit traject gericht en consequent voort te zetten en daarbij te kiezen voor structurele oplossingen die de borging versterken.

Afstuderen

In het vierde jaar tonen studenten in verschillende onderdelen aan dat zij het eindniveau van de opleiding beheersen:

- **Stage** – studenten functioneren gedurende langere tijd in een professionele productie en laten zien dat zij als castlid zelfstandig en op niveau werken. Hun beheersing van zang, spel en dans wordt hierbij zowel door de opleiding als door het werkveld beoordeeld.
- **Eigen Werk** – studenten ontwikkelen, organiseren en voeren een kleinschalige productie uit. Zij zijn verantwoordelijk voor concept, repetitieplanning, samenwerking met technici en eventuele medeperformers, en koppelen dit aan dramaturgisch onderzoek. Proces en product worden afzonderlijk beoordeeld door een coach en door interne en externe examinatoren.
- **Dramaturgisch onderzoek** – studenten onderbouwen hun artistieke keuzes theoretisch en reflectief, waarmee zij de verbinding leggen tussen praktijk en analyse.

Deze onderdelen worden aangevuld met portfolio-assessments en criteriumgerichte interviews. Daarmee wordt zowel het proces als het product beoordeeld en wordt zichtbaar dat studenten zich ontwikkelen tot volwaardige musicalperformers.

Het panel waardeert dat de afstudeerfase studenten niet alleen uitvoerend, maar ook organiserend en reflectief uitdaagt. Daarmee tonen zij overtuigend de drie pijlers van het competentiegericht onderwijs – kennis, vaardigheden en professionele beroepshouding – op bachelorniveau te beheersen.

Weging en Oordeel – Voldoet

Het panel beoordeelt standaard 3 als 'voldoet'. Toetsing sluit goed aan bij de onderwijsvisie en het competentiegericht onderwijs van Musicaltheater. Studenten worden via een breed palet

aan toetsvormen beoordeeld, met aandacht voor zowel proces als product. Het panel waardeert de beroepsauthenticiteit opzet en de inzet van interne en externe examinatoren, waarmee betrouwbaarheid en validiteit in voldoende mate zijn geborgd. Studenten ervaren de beoordeling bovendien als eerlijk en transparant. Wel merkt het panel op dat de beoordelingsformulieren niet altijd consistent of navolgbaar zijn ingevuld. De opleiding is zich hiervan bewust en zet stappen om de beoordeling verder te formaliseren en samenhang te versterken.

Sinds de vorige accreditatie zijn daarnaast duidelijke verbeteringen doorgevoerd in de inrichting van toetsing en kwaliteitsborging. Om deze ontwikkeling te bestendigen acht het panel het van belang dat ook de examencommissie stevig en onafhankelijk gepositioneerd blijft. De uitvoerende kamer van de commissie kan daarbij nog sterker en onafhankelijker worden neergezet, zodat de kwaliteit van toetsing en het eindniveau ook op de lange termijn overtuigend geborgd blijven. Het panel beveelt daarom aan de architectuur van de examencommissie grondig te evalueren en waar nodig te herzien, zodat onafhankelijkheid, transparantie en distantie beter zijn gewaarborgd.

4.4. Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 4: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Toelichting NVAO: Het realiseren van de beoogde leerresultaten blijkt uit de uitkomsten van toetsen, de eindwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren.

Bevindingen

Eigen oordeel auditpanel over het gerealiseerde eindniveau

Het panel bekeek voorafgaand aan het locatiebezoek de eindwerken en beoordelingsformulieren van acht¹ recent afgestudeerden, afkomstig uit de cohorten 2022-2023 en 2023-2024. Het betrof de opnames van de Eigen Werken, de stageverslagen, het Dramaturgisch Onderzoek en de portfolio-assessments (zoals beschreven in Standaard 3). De selectie was gestratificeerd, waarbij rekening is gehouden met afstudeerjaar en de spreiding in beoordelingen. Het panel beoordeelde hiermee een representatief beeld van het gerealiseerde eindniveau.

Het panel beoordeelt het eindniveau als passend bij een hbo-bacheloropleiding. Studenten laten zien dat zij zich ontwikkelen tot zelfbewuste performers met een eigen signatuur, die overtuigend functioneren als *Triple Threat Performers*. De uitvoerende kwaliteit is sterk, terwijl de schriftelijke en reflectieve onderdelen wisselen in niveau: sommige verslagen en portfolio's zijn analytisch en goed onderbouwd, andere blijven oppervlakkiger of bevatten meer spreektaal. Ook in deze gevallen herkent het panel echter voldoende reflectie en bachelorniveau.

Functioneren in de praktijk

Het panel maakt uit gesprekken met alumni en het werkveld op dat afgestudeerden van Musicaltheater veelzijdig inzetbaar zijn en hun weg vinden in uiteenlopende segmenten van de podiumkunsten. Alumni werken niet alleen in grote musicals als *Soldaat van Oranje*, *Mamma Mia*, *Frozen* en *Shrek*, maar ook in toneelstukken, televisieseries, filmproducties of als ondernemer in een dansschool of productiehuis. Uit de gegevens over de periode 2021-2024 blijkt dat vrijwel alle afgestudeerden werkzaam zijn binnen het brede werkveld van musical en theater, zowel in Nederland als (net) daarbuiten.

Het werkveld waardeert de Fontys performers om hun betrouwbaarheid, werkethiek en brede inzetbaarheid. Afgestudeerden worden gezien als sterke swings, die snel kunnen instuderen en flexibel verschillende posities kunnen overnemen. Daarnaast herkennen werkveldpartners en alumni het zelfbewustzijn en de eigen artistieke signatuur die de opleiding stimuleert, met name via het Eigen Werk. Tegelijkertijd signaleren werkveld en alumni dat aandacht voor behoud van de balans tussen zang, dans en spel in het onderwijs belangrijk is.

Het panel concludeert dat afgestudeerden van Musicaltheater overtuigend functioneren op bachelorniveau en breed inzetbaar zijn in de praktijk. Hun artistieke kwaliteit en professionele houding worden door het werkveld herkend en gewaardeerd.

Weging en Oordeel – Voldoet

¹ Omdat Musicaltheater het ISAT 34798 deelt met Dance Artist in Context, heeft het panel de eindwerken over beide afstudeerrichtingen verdeeld, zodat van het totale ISAT een representatief aantal eindwerken door deskundige panelleden is beoordeeld. In totaal zijn er voor het ISAT Dans van FAA 20 eindwerken bekeken.

Het panel beoordeelt standaard 4 als 'voldoet'. Het gerealiseerde eindniveau van de afgestudeerden van Musicaltheater is overtuigend hbo-bachelorwaardig. Studenten tonen zich veelzijdige *Triple Threat Performers* die op hoog artistiek en uitvoerend niveau functioneren en beschikken over een duidelijke eigen signatuur. De schriftelijke en reflectieve onderdelen variëren in kwaliteit, maar laten in alle gevallen voldoende bachelorniveau zien. Uit gesprekken met het werkveld en alumni blijkt dat afgestudeerden breed inzetbaar zijn, beschikken over een sterke werkethiek en herkenbaar aansluiten bij de visie van de opleiding. Daarmee stelt het panel vast dat de opleiding haar studenten goed voorbereidt op een veelzijdige en dynamische beroepspraktijk in het musicaltheater.

5. EINDOORDEEL

Het auditpanel trof bij de hbo-bacheloropleiding Musicaltheater van Fontys Academy of the Arts een professionele en praktijkgerichte opleiding aan, die studenten opleidt tot veelzijdige Triple Threat Performers. In gesprekken met studenten, docenten, alumni en werkveldpartners herkende het panel een gezamenlijke ambitie om performers af te leveren die artistiek sterk, flexibel inzetbaar en zelfbewust hun weg vinden in een dynamisch werkveld. Het programma is coherent opgebouwd rond zang, spel en dans, aangevuld met theoretische verdieping, projecten en een stevige positionering in de beroepspraktijk. Studenten ontwikkelen tijdens de opleiding niet alleen hun uitvoerende kwaliteiten, maar leren ook reflectief en organiserend te functioneren, onder meer in het Eigen Werk en tijdens de stage. Het panel ziet een betrokken docententeam dat nauw verbonden is met het werkveld en studenten intensief begeleidt in hun artistieke en professionele groei.

Het auditpanel stelt vast dat de opleiding voldoet aan de basiskwaliteit op alle standaarden zoals beschreven in het Beoordelingskader Opleidingen met ITK van de NVAO. Op basis van de beslisregels van de NVAO komt het panel tot het algemene eindoordeel 'positief' voor de hbo-bacheloropleiding Musicaltheater van Fontys Academy of the Arts.

6. AANBEVELINGEN

In het rapport zijn enkele ontwikkelpunten benoemd. Deze ontwikkelpunten zijn alle van belang, maar het panel wil in dit hoofdstuk de nadruk leggen op de volgende aanbevelingen:

Herziening en evaluatie van de examencommissie

Het panel beveelt aan de architectuur van de examencommissie binnen FAA grondig te evalueren en waar nodig te herzien. Hoewel goede verbeteringen zichtbaar zijn sinds de vorige accreditatie, constateert het panel dat de onafhankelijkheid en transparantie in de huidige inrichting nog versterkt kunnen worden. Een duidelijke scheiding van rollen is noodzakelijk om de toezichhoudende taak met voldoende distantie en zekerheid te kunnen uitoefenen, zeker met het oog op toekomstige ontwikkelingen zoals Talentgericht Onderwijs en programmatisch toetsen.

Organisatie en communicatie

Het panel ziet kansen om de werkdruk van docenten te verlichten door organisatorische taken en verantwoordelijkheden scherper te verdelen en te verduidelijken. Studenten profiteren daarbij van meer voorspelbaarheid en helderheid over wie voor welke vragen aanspreekpunt is. Dit draagt bij aan zowel een beter werkklimaat voor docenten als een transparantere en efficiëntere leeromgeving voor studenten.

Versterking van feedbackgeletterdheid

Het panel beveelt aan de feedbackgeletterdheid van docenten en examinatoren verder te versterken. Hoewel studenten de mondelinge feedback als waardevol ervaren, is de documentatie hiervan niet altijd consistent en navolgbaar. Wanneer feedback uitsluitend in het moment zelf wordt gegeven, zijn studenten bovendien niet altijd in staat deze volledig op te slaan of te onthouden. Daardoor kunnen zij er op de langere termijn minder hun voordeel mee doen en werkt de feedback onvoldoende als onderdeel van een doorlopend leerproces. Door feedback structureel schriftelijk vast te leggen en meer uniform te maken, kunnen studenten deze ook op langere termijn benutten voor hun persoonlijke ontwikkeldoelen en wordt de formatieve functie van toetsing beter ondersteund.

Behoud de balans tussen zang, spel en dans

Het panel waardeert de huidige balans tussen zang, spel en dans binnen het curriculum, een kwaliteit die ook door het werkveld nadrukkelijk wordt herkend en gewaardeerd. Bij de komende ontwikkelingen – zoals de overgang van ISAT Dans naar Muziek en de invoering van Talentgericht Onderwijs (TGO) – acht het panel het van belang dat deze balans behouden blijft. Zo blijft de opleiding studenten opleiden tot veelzijdige Triple Threat Performers die breed inzetbaar zijn in het musicaltheater.

BIJLAGE I**Scoretabel**

Scoretabel paneloordelen Fontys Hogeschool Hbo-bacheloropleiding Dans - Musicaltheater voltijd	
Standaard	Oordeel
Standaard 1. De beoogde leerresultaten	Voldoet
Standaard 2. Onderwijsleeromgeving	Voldoet
Standaard 3. Toetsing	Voldoet
Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten	Voldoet
Algemeen eindoordeel	Positief

BIJLAGE II Programma, werkwijze en beslisregels

Auditprogramma² opleidingsbeoordeling t.b.v. bacheloropleiding Docent Dans, Dance Arts in Context en Musicaltheater Maandag 16 en dinsdag 17 juni 2025

Fontys Academy of the Arts
Zwijzenplein 1, Tilburg

DD = Docent Dans
DAC = Dance Arts in Context
MTH = Musicaltheater

Panel Hobéon

Docent Dans

Danielle Bouwmeester - expert Docent Dans, bezoekt ook Musicaltheater
Frank Jacobs - expert Docent Dans
Rosalie Wolting - student Docent Dans, bezoekt ook Dance Arts in Context en Musicaltheater

Dance Arts in Context

Lee Miller - expert Dance Arts in Context
Ronald Wintjens - expert Dance Arts in Context

Musicaltheater

Kirsten Cools - expert Musicaltheater, bezoekt ook Dance Arts in Context

Hobéon

Roel Klaassen - voorzitter dag 1 en 2
Desirée Majoor - voorzitter dag 2 (ochtend)
Cathelijne van Oeffelt - secretaris dag 1 en 2
Heleen Hanssens - secretaris dag 2 (ochtend)

²NB. In verband met de privacywetgeving zijn hier uitsluitend de functies/rollen van gesprekspartners opgenomen. De namen van de gesprekspartners zijn bij de secretaris van het auditpanel bekend.'

Gesprek in roze is (soms gedeeltelijk) in het Engels		
Gesprek met alle opleidingen		
Gesprek met Docent Dans		
Gesprek met Musicaltheater		
Gesprek met Dance Arts in Context		
Gesprek met Examencommissie		
Maandag 16 juni	E0.01 + E0.02 Panel Hobéon	E0.01 + E0.02 Panel FAA – Musicaltheater
08.45 – 09.00u	Ontvangst	
	Panel Hobéon	
09.00 – 09.45u	Vooroverleg panel	
09.45 – 10.45u	Gesprek met opleidingsmanagement DD – DAC – MTH	
	Panel Hobéon Roel Klaassen - voorzitter Cathelijne van Oeffelt - secretaris Kirsten Cools - MTH + DAC Daniëlle Bouwmeester - DD + MTH Rosalie Wolting - DD + MTH	Opleidingsmanagement directeur FAA, verantwoordelijk voor MTH adjunct-directeur, verantwoordelijk voor DAC & DD studieleider Docent Dans studieleider Dance Arts in Context studieleider Muziek- en Musicaltheater
10.45 – 11.00u	<i>Pauze</i>	
11.00 – 11.45u	Gesprek met Examencommissie	
	Panel Hobéon Roel Klaassen Cathelijne van Oeffelt Kirsten Cools Daniëlle Bouwmeester Rosalie Wolting	Examencommissie voorzitter examencommissie FAA lid examencommissie voor DAC voorzitter uitvoerende Kamer Theatre & Dance, lid excie voor MTH lid examencommissie voor DD voorzitter uitvoerende Kamer Kunsteducatie
11.45 – 12.00u	<i>Pauze</i>	
12.00 – 12.45u	Gesprek met werkveld en alumni MTH	

	Panel Hobéon Roel Klaassen Cathelijne van Oeffelt Kirsten Cools Daniëlle Bouwmeester Rosalie Wolting	Werkveld Drie vertegenwoordigers vanuit het werkveld Alumni Drie alumni
12.45 – 13.30u	<i>Lunch</i>	
13.30 – 14.15u	Gesprek met docenten MTH	
	Panel Hobéon Roel Klaassen Cathelijne van Oeffelt Kirsten Cools Daniëlle Bouwmeester Rosalie Wolting	Docenten MTH docent Funderende vakken, toetscommissie MTH docent Dans MTH docent Spel MTH docent Zang MTH docent Theorie MTH docent Muziektheorie MTH docent Dans, SLB, OC
14.15 – 14.30u	<i>Pauze</i>	
14.30 – 15.15u	Gesprek met studenten MTH	
	Panel Hobéon Roel Klaassen Cathelijne van Oeffelt Kirsten Cools Daniëlle Bouwmeester Rosalie Wolting	Studenten student MTH1 student MTH1 student MTH2 student MTH3 student MTH3 student MTH4
15.15 – 15.30u	<i>Pauze</i>	
15.30 – 16.30u	Performances MTH in het Academietheater	
	Panel Hobéon Roel Klaassen Cathelijne van Oeffelt Kirsten Cools Daniëlle Bouwmeester Rosalie Wolting	

<i>Rond 16.30u</i>	<i>Einde programma dag 1</i>			
Dinsdag 17 juni	E0.01 + E0.02 Panel Hobéon	E0.01 + E0.02 Panel FAA	Kolommenzaal Panel Hobéon	Kolommenzaal Panel FAA
08.00 – 08.15u	Ontvangst		Ontvangst	
	Panel Hobéon		Panel Hobéon	
08.15 - 08.45u	Vooroverleg panel Hobéon		Vooroverleg panel Hobéon	
	Panel Hobéon Roel Klaassen - chairman Cathelijne van Oeffelt - secretary Lee Miller - DAC Ronald Wintjens - DAC Kirsten Cools - MTH + DAC		Panel Hobéon Desirée Majoor - voorzitter Heleen Hanssens - secretaris Daniëlle Bouwmeester - DD Frank Jacobs - DD Rosalie Wolting - DD + MTH	
08.45 - 09.15u	Gesprek met MT DAC		Gesprek met MT DD	
	Panel Hobéon Roel Klaassen Cathelijne van Oeffelt Lee Miller Ronald Wintjens Kirsten Cools	adjunct-directeur studieleider Dance Arts in Context	Panel Hobéon Desirée Majoor Heleen Hanssens Daniëlle Bouwmeester Frank Jacobs Rosalie Wolting	directeur studieleider Docent Dans
09.15 – 10.00u	Meeting with teachers DAC		Gesprek met docenten DD	
	Panel Hobéon Roel Klaassen Cathelijne van Oeffelt Lee Miller Ronald Wintjens Kirsten Cools	Teachers DAC: profile coordinator, teacher DAC: profile coordinator, teacher DAC: coordinator, chairman building block, teacher DAC: research, teacher	Panel Hobéon Desirée Majoor Heleen Hanssens Daniëlle Bouwmeester Frank Jacobs Rosalie Wolting	Docenten DD projectcoördinator DD jaarcoördinator DD afstudeercoördinator DD stagecoördinator DD profielbegeleider afstudeerfase

		DAC: research, theory teacher BACH: coordinator Choreography, teacher		
10.00 – 10.15u	<i>Pauze</i>		<i>Pauze</i>	
10.15 – 11.00u	Meeting with students DAC		Gesprek met studenten DD	
	Panel Hobéon Roel Klaassen Cathelijne van Oeffelt Lee Miller Ronald Wintjens Kirsten Cools	Students student DAC1 CU student DAC1 CO student DAC2 CU student DAC2 CO student DAC3 CU student DAC3 CO student BACH3 student DAC4 CU student DAC4 CO	Panel Hobéon Desirée Majoor Heleen Hanssens Daniëlle Bouwmeester Frank Jacobs Rosalie Wolting	Studenten student DD1 student DD1 student DD2 student DD2 student DD3 student DD3
11.00 – 11.15u	<i>Pauze</i>		<i>Pauze</i>	
11.15 – 12.00u	Meeting with work field and alumni DAC		Gesprek met werkveld en alumni DD	
	Panel Hobéon Roel Klaassen Cathelijne van Oeffelt Lee Miller Ronald Wintjens Kirsten Cools	Work field Twee vertegenwoordigers van het werkveld Alumni Drie alumni	Panel Hobéon Desirée Majoor Heleen Hanssens Daniëlle Bouwmeester Frank Jacobs Rosalie Wolting	Werkveld Vier vertegenwoordigers van het werkveld Alumni Vier alumni
12.00 – 12.45u	<i>Lunch voor alle panelleden samen</i>			
12.45 – 13.00u	Pending issues			
	Panel Hobéon Roel Klaassen Desirée Majoor Cathelijne van Oeffelt Lee Miller			

	Ronald Wintjens Kirsten Cools Daniëlle Bouwmeester Frank Jacobs Rosalie Wolting			
13.00 – 15.00u	Performances DAC in the 'Academietheater'	DAC: 14.00 - 15.00u	Performances DD in het 'Academietheater'	DD: 13.00 - 14.00u
	Panel Hobéon Roel Klaassen Desirée Majoor Cathelijne van Oeffelt Lee Miller Ronald Wintjens Kirsten Cools Daniëlle Bouwmeester Frank Jacobs Rosalie Wolting		Het panel bekijkt de performances van beide opleidingen na elkaar	
15.00 – 16.00u	Intern overleg panel			
16.00 – 16.15u	Terugkoppeling			
	Panel Hobéon Roel Klaassen Desirée Majoor Cathelijne van Oeffelt Lee Miller Ronald Wintjens Kirsten Cools Daniëlle Bouwmeester Frank Jacobs Rosalie Wolting	Open voor alle gesprekspartners DD – DAC – MTH		
16.15 – 17.00u	Ontwikkelgesprek			
	Panel Hobéon Roel Klaassen	Medewerkers van DD – DAC - MTH		

	Desirée Majoor Cathelijne van Oeffelt Lee Miller Ronald Wintjens Kirsten Cools Daniëlle Bouwmeester Frank Jacobs Rosalie Wolting			
<i>Rond 17.00u</i>	<i>Einde programma dag 2</i>			

Werkwijze

Bij de beoordeling van de betreffende opleiding is uitgegaan van het door de NVAO vastgestelde 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland' (inwerkingtreding 1 april 2024). Daarin staan de standaarden vermeld waarop het auditpanel zich bij de beoordeling van een opleiding moet richten en de criteria aan de hand waarvan het auditpanel zijn oordeel over de opleiding moet bepalen.

De secretaris lichtte het auditpanel voorafgaand aan de visitatie uitgebreid voor over het beoordelingskader en de -procedure en over de van hen verwachte attitude voor, tijdens en na de visitatie. Tevens zorgde de secretaris voor een kalibratie van het auditpanel door de interpretatie van de standaarden, de oordelen en de beslisregels door te nemen. Tijdens het audittraject bewaakte de secretaris de correcte procesgang, zag erop toe dat het oordeel van het auditpanel conform het kader tot stand kwam en ondersteunde het proces van de oordeelsvorming.

Op basis van de door opleiding geleverde documentatie heeft het auditpanel zich een beeld kunnen vormen van de primaire en secundaire processen van de betreffende opleiding. Voorafgaand aan het locatiebezoek vond een voorbereidend intern paneloverleg plaats waarin het auditpanel het informatiedossier en de onderliggende documenten besprak. Bovendien zijn de bevindingen van het auditpanel over de eindwerken tijdens het vooroverleg onderling gedeeld.

De visitatie was gericht op een verificatie van de bevindingen uit de documentenanalyse en het verkrijgen van aanvullende informatie over de inhoud van het programma. Dit geschiedde door gesprekken met vertegenwoordigers van de opleiding, studenten en het werkveld, die waren te kenschetsen als 'gesprekken tussen vakgenoten'.

De verificatie door het auditpanel geschiedde door verscheidene malen hetzelfde onderwerp met verschillende geledingen te bespreken en aan de hand van additionele documentatie en - daar waar het de huisvesting en de materiële voorzieningen betreft- ook door eigen waarneming.

Na overleg met de betreffende opleiding heeft het auditpanel met in achtneming van de daartoe strekkende regels van de NVAO en op basis van zijn documentanalyse en de daaruit voortvloeiende specifieke aandachtspunten de keuze van de gesprekspartners vastgesteld.

Het auditpanel bood studenten, docenten en andere betrokkenen bij de opleiding die niet waren opgenomen in het programma van het locatiebezoek, de gelegenheid om zaken onder de aandacht te brengen die zij van belang achten voor de beoordeling. Het auditpanel heeft geconstateerd, dat de betreffende opleiding de mogelijkheid daartoe tijdig en op correcte wijze bij hen onder de aandacht heeft gebracht en hen heeft geïnformeerd over hoe zij contact konden opnemen met de secretaris van het auditpanel.

Het auditteam ontving geen reacties.

Afstemming deelpanels binnen het cluster

Afstemming tussen de deelpanels is geborgd door de overlap in de bezetting tussen alle deelpanels. Daarnaast is, rekening houdend met het feit dat elke opleidingsbeoordeling een individuele beoordeling betreft, vanuit de overlap in de bezetting, waar relevant voortschrijdend gereflecteerd op vorige bezoeken binnen deze visitatiegroep. Verder wordt de afstemming tussen de auditpanels geborgd door de ondersteuning van zo veel mogelijk dezelfde secretaris vanuit zowel Hobéon en door de inzet van getrainde voorzitters. Het oordeel van het auditpanel vastgelegd in een conceptrapport werd aan de opleiding voorgelegd voor een toets op eventuele feitelijke onjuistheden.

Beslisregels

Volgens de NVAO-Beslisregels Accreditatie kan een standaard 'voldoet', 'voldoet ten dele' of 'voldoet niet' scoren. Hobéon heeft de beslisregels toegepast, zoals deze zijn opgesomd in het 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland', (2024).

Wanneer er sprake is van verschillende varianten van een opleiding (bijvoorbeeld: voltijd, deeltijd en duaal), dan moet uit de beoordeling blijken dat voor elke variant de kwaliteit is gewaarborgd op grond van de standaarden uit het betreffende beoordelingskader om te komen tot een positief eindoordeel over de opleiding. Het eindoordeel over de opleiding luidt: 'positief', 'positief onder voorwaarden' of 'negatief'.

Indien een opleiding onder één opleidingscode (ISAT) wordt aangeboden op meerdere locaties, kan de opleiding alleen voor accreditatie in aanmerking komen als uit de beoordeling blijkt dat elke locatie voldoet aan de in het betreffende beoordelingskader genoemde kwaliteitsstandaarden.

Opleidingsbeoordeling instelling met erkenning ITK

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval positief indien alle standaarden 'voldoet' scoren.

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval positief onder voorwaarden indien Standaard 1 voldoet en maximaal twee standaarden een 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het auditpanel het opleggen van voorwaarden adviseert.

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval negatief indien:

- een of meer standaarden 'voldoet niet' scoren
- standaard 1 'voldoet ten dele' scoort
- een of twee standaarden 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het auditpanel niet adviseert om voorwaarden op te leggen;
- drie of meer standaarden 'voldoet ten dele' scoren.

BIJLAGE III

Lijst geraadpleegde documenten

- Zelfevaluatie rapport opleiding (via Digitaal Kwaliteitsportfolio)
- Landelijk beroeps- en opleidingsprofiel Dans 2017
- Competentieoverzicht Musicaltheater 2024-2025
- Schematisch programmaoverzicht.
- Inhoudsbeschrijving (studiegids) van de programmaonderdelen, met vermelding van
 - leerresultaten, leerdoelen, werkvormen, wijze van toetsen, literatuur (verplicht / aanbevolen), betrokken docenten en studiepunten.
- Onderwijs- en examenregeling – OER.
- Toetsbeleid MTH 2024-2025
- Verslag Toetscommissie Eigen Werk 2024-2025
- Overzicht van het ingezette personeel
 - naam, functie, omvang aanstelling, graad en deskundigheid
- Overzichtslijst van *alle* recente eindwerken (of van portfolio's / werkstukken waaruit het door de student bereikte eindniveau kan worden afgeleid).
- Jaarverslag examencommissie 2024-2025
- Fraudeprotocol FAA
- Huishoudelijk reglement FAA Examencommissie
- Toetsopgaven + beoordelingscriteria en normering (antwoordmodellen) en een representatieve selectie van gemaakte toetsen (presentaties, stageverslagen, assessments, portfolio's e.d.) en beoordelingen.
- Representatieve selectie van handboeken en overig studiemateriaal.
- Sociale veiligheid M&M Analyse onderzoeksresultaten
- Afstudeerstages 2024-2025
- Waar werken alumni 2021-2024

Het panel heeft van acht studenten de eindwerken bestudeerd (cohorten 2022-2023 en 2023-2024). Omdat Musicaltheater het ISAT 34798 deelt met Dance Artist in Context, heeft het panel de eindwerken over beide afstudeerrichtingen verdeeld, zodat van het totale ISAT een representatief aantal eindwerken door deskundige panelleden is beoordeeld. In totaal zijn er voor het ISAT Dans van FAA twintig eindwerken bekeken.

Om redenen van privacy zijn de namen van afgestudeerden en hun studentnummers van wie het panel de eindwerken heeft bekeken niet opgenomen in deze rapportage. Namen van de afgestudeerde studenten, hun studentnummer evenals de titels van de eindwerken zijn bekend bij de secretaris van het auditpanel.

BIJLAGE IV

Panelsamenstelling

Op 10 april 2025 heeft de NVAO goedkeuring gegeven aan de samenstelling van het auditpanel t.b.v. de beoordeling van de hbo-bacheloropleiding Dans – Musicaltheater van Fontys, onder het nummer PA-2293 & PA2295. Deze opleiding behoort tot onderstaande visitatiegroep.

Naam visitatiegroep:	HBO Dans / HBO Docent Dans
----------------------	----------------------------

De secretaris van het auditpanel beschikt over nadere informatie over de samenstelling en expertise van de panelleden die in bovengenoemde visitatiegroep zijn ingezet.

In onderstaande tabel volgen korte functiebeschrijvingen van de panelleden die deelnamen aan het auditpanel van de in dit beoordelingsrapport beschreven opleiding.

Naam	Rol	Korte functiebeschrijvingen
De heer drs. G.M.R. (Roel) Klaassen MSM	Voorzitter	Zelfstandig interimmanager en adviseur op het gebied van kennisvalorisatie, kwaliteitszorg, organisatiestructuur en cultuurverandering, (her)positionering en programma-innovatie
Mevrouw D. (Daniëlle) Bouwmeester	Lid	Trainer kunsteducatie/ icc/ dans, speler in de wereld van mime en dans.
Mevrouw K. (Kirsten) Cools	Lid	zangeres, actrice en choreografe.
Mevrouw R. (Rosalie) Wolting	Studentlid	Student B Docent Dans, Lucia Marthas Institute for Performing Arts, Amsterdam.
Mevrouw C.F. (Cathelijne) van Oeffelt MSc	Secretaris	NVAO-getraind secretaris.

De door alle panelleden ondertekende onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaringen zijn in het bezit van Hobéon. In deze verklaring verklaren de panelleden gedurende ten minste vijf jaar voorafgaand aan de audit geen zakelijke noch persoonlijke binding te hebben gehad met de betrokken instelling - anders dan die in het kader van de werkzaamheden als lid van het auditpanel van het evaluatiebureau -, die een onafhankelijke oordeelvorming ten positieve of ten negatieve zou kunnen beïnvloeden.

Sir Winston Churchilllaan 273
2288 EA Rijswijk
Postbus 70, 2280 AB Rijswijk
+31 (0)88 998 3140
www.hobeon.nl
info@hobeon.com